A. D. 1889.

CURRENDA II.

L. 13.
prez.

X. IGNACY ŁOBOS

Z BOŻEJ I ŚW. STOLICY APOSTOLSKIÉJ ŁASKI
BISKUP TARNOWSKI,
HRABIA RZYMSKI, PRAŁAT DOMOWY OJCA ŚW., ASYSTENT TRONU PAPIEZKIEGO,
OBYWATEL HONOROWY MIAST BIECZA, LEŻAJSKA I DROHOBYCZA, i t. d.

Wielebnemu Duchowieństwu i Wiernym pozdrowienie!

Od czterech lat na czele tej Dyecezyi postanowiony, zwiedziwszy w trzechleciu ubiegłem sześć dekanatów, a pięćdziesiąt pięć parafii, przekonałem się naocznie o gorliwości WW. Duchowieństwa, i o hojności ludu pobożnego dla ozdoby świątyń Pańskich i dla służby Bożej. Nadto doznałem i doznaję niewysłowionej radości na widok wykazów ofiar, niesionych na budowę wieży Katedralnej, na Świętopietrze, w ogóle na cele, które ze czcią Bożą, z uczynkami miłosierdzia ściśle się łączą, i dzięki składałem Panu Bogu za to wszystko. Lecz ilekroć wstępowałem w progi Matki kościołów dyecezalnych, ilekroć bądź sam, bądź ze znawcami sztuki kościelnej, ze czcicielami przeszłości naszej dziejowej, która się w murach świątyń naszych przechowuje, mówić mi wypadło *o naszej Katedrze*, tylekroć serce mi się ściskało, i płonąłem od wstydu na widok strasznego zaniedbania tej starodawnej świątyni, która najprzód nieumiejętną ręką odnowiona według szablonu, zatracającego jej styl i form okazałość, od wielu lat pozostawioną została na łup żywiołów niszczących. Zdało się mi, i niejednemu z Was Najmilsi moi współpracownicy, że ta Katedra w żałobie i kurzu pogrążona woła: *Miseremini mei saltem vos filii mei.* Tak wołała echem dzwonu wielkiego, który rozbitym głosem się odzywał. — Takie wołanie wychodziło z kaplicy, w której Bóg utajony, kapłaństwa naszego głowa, i źródło naszej władzy nadziemskiej, przebywał w ubóstwie, bez śladu nawet czci, majestatowi Jego przyzwoitej.

W obec braku zamożnych wiernych, którzyby się przyczynili do złożenia w ofierze Panu Bogu datków, niezbędnych na usunięcie spustoszenia wewnętrznego z Katedry Naszej, gdyż zewnętrzne zabezpieczenie dachów, i sklepień narażonych na słoty, musimy pozostawić obowiązującej ustawie konkurencyjnej, żałość moją podzielali Przewielebnej Kapituły członkowie, i Wy WW. Bracia, których gorliwość o własnej parafii kościoły serdecznie podziwiałem. Moje tedy utyskiwania znalazły oddźwięk w sercach Waszych, i nie przeszły bez skutku. Dziś mamy już nowy dzwon wielki, mamy kaplicę *Sanctissimi*, która jeszcze małych tylko wymaga ofiar, mamy przedsionek odnowiony z oddrzwiami, na których z pod warstwy tynku odsłonione zostało obramienie starożytnej kompozycyi. Dziś jaśnieje u Wielkiego Ołtarza odnowione sławnej roboty starożytnej antepedium, a stalle pod chórem organowym, o których jako o pięknem dziele średniowiecznej sztuki kościelnej Wiedeńska centralna Komisya dla konserwacyi sztuki r. 1875 z uznaniem pisała, od zniszczenia uratowane i ustawione już są. Wszystko to stanęło w Katedrze naszej ofiarnością kleru i wiernych, wśród których jedno imię historyczne się znajduje.

Z uwagi jednak, że — jak wyżej wspomniałem — całkowita restauracya Katedry wymaga wielkich kosztów, do których w duchu prawa kanonicznego wszyscy dyecezanie powinniby się przyczyniać, przedstawiłem Wam WW. Bracia wniosek, znacznie ułatwiający zebranie funduszów potrzebnych, a przy tem mający tę korzyść, że od wprowadzenia jego w czyn, zależała także prowizya kościołów parafialnych w sprzęty liturgiczne, nie tylko tańsze, ale i odpowiedniejsze. Mianowicie chcieliśmy uwolnić Kapłanów wiejskich i małomiasteczkowych od czeredy nawet innowierczych szpekulantów, narzucających się z towarem swoim z drugiej, lub z trzeciej ręki nabytym, niewymownie lichym, i w brew liturgicznym przepisom sporządzonym. Nie taiłem przed sobą trudności, które w przeprowadzeniu tego projektu nasunęły się WW. Rządcom parafii, ale na dowód gwałtownej potrzeby funduszów, a oraz szczerej chęci oszczędzenia hojności Kapłanów, tylekrotnie udowodnionej, poddałem pod Sąd WW. Duchowieństwa ów projekt, i przekonałem się, że pobudki do tegoż przedłożenia, należycie zostały ocenione i uznane. Z każdego bowiem sprawozdania w tej kwestyi, dla naszej Katedry iście żywotnej, wieje duch ofiarności Waszej Najmilsi w Chrystusie Bracia. Zda się Nam, że wołacie wszyscy: Nie troszcz się Pasterzu nasz! o swoją Oblubienicę a Matkę naszą, oto stajemy z Tobą do zachowania jej, jakeśmy stanęli do podniesienia wieży, z którejby się głos Jej rozlegał!

Jeżeli Pan Bóg tylekrotnemi pociechami napełniał Serce moje wśród boleści, od pasterzowania mego nieodłącznych, to zaprawdę największej doznaliśmy radości z owego jednomyślnego oświadczenia.

Wynurzamy Wam tedy Najmilsi w Chrystusie niewysłowioną wdzięczność Naszą za ten objaw gotowości do czynnego popierania Naszych pragnień, a Panu Bogu, który

dając chcenie, niezawodnie da i wykonanie, składamy dzięki, i pełni ufności, wzmocnieni Waszem oświadczeniem, otwieramy subskrypcyą na restauracyę tej Naszej Katedry Tarnowskiej, którą wspólną miłością Wszyscy ze mną otaczacie.

Za przykład i wzór tej subskrypcyi niech posłuży lista subskrypcyjna Przewielebnego Duchowieństwa Miasta Tarnowa, które na głos Nasz już pospieszyło z datkami swoimi i złożyło w kancelaryi Naszej jak następuje:

Imię i nazwisko oraz godność subskrybującego	jednorazowo	rocznie	kwartalnie	miesięcznie
J. X. Biskup w b. r.	—	—	—	30 złr.
Prepozyt Kapituły X. Marcin Leśniak	100 złr.	—	—	—
Dziekan Kapituły X. Józef Leśny	—	—	—	10 złr.
Scholastyk X. Stanisław Walczyński	—	50 złr.	—	
X. Kanonik Dr. Józef Bąba	—	—	—	4 złr.
X. Kanonik Jan Jaworski	—	—	5 złr.	—
X. Kanonik Franciszek Leśniak	—	50 złr.	—	—
X. Kanonik Dr. Jan Bernacki	—	—	—	4 złr.
X. Dr. Jòzef Goryl	—	12 złr.	—	
X. Dr. Jacek Tylka	—	50 złr.	—	
X. Prof. Stan. Dutkiewicz	—	—	—	1 złr.
X. Prof. Józef Buczyński	—	—	—	1 złr.
X. Dr. St. Jan Dutkiewicz	—	—	—	1 złr.
X. prof. Fran. Walczyński	—	24 złr.	—	—
X. prof. Franc. Krysta	—	—	—	3 złr.
X. Walenty Gadowski	—	—	—	1 złr.
X. Jan Oleksik	—	—	—	1 złr.
X. Michał Nowicki	—	5 złr.	—	—
X. Dr. Aleksander Pechnik	—	—	—	2 złr.
X. Franciszek Kahl	—	—	—	1 złr.
X. Władysław Chendyński	—	—	—	1 złr.
X. Wojciech Młyniec	—	—	—	1 złr.
X. Ludwik Ligaszewski	—	—	—	1 złr.
X. Franciszek Czernecki	—	—	—	1 złr.
X. Piotr Podolski	—	—	—	1 złr.

Na wzór tej listy subskrypcyjnej, dołączamy do niniejszej Kurrendy dla każdego Dekanatu po jednej liście, której rubryki Wne Duchowieństwo według swoich sił i możności wypełni — a tak wypełnione Przewielebni XX. Dziekani najpóźniej do 15 lutego b. r. Nam zwrócą. Zebrane stosownie do subskrypcyi kwoty pieniężne będą Przewielebni XX. Dziekani z końcem każdego miesiąca do Kancelaryi Naszej przesyłać z wyraźnem zaznaczeniem: od kogo jaka kwota i za jaki czas pochodzi?

Wydamy nadto obrazki dla ludu z tą notatką, że nabywca, jako dobrodziej kościoła katedralnego korzystać będzie ze Mszy ś. które Najprzew. Kapituła za tychże dobrodziejów codziennie odprawia.

By zaś i najuboższym podać sposobność do ofiary, polecamy, aby dwa razy do roku, t. j. w *Uroczystość N. Panny Gromnicznej i Poświęcenia kościoła* zbierane były na restauracyę katedry w *każdym Kościele* składki, co w Niedzielę poprzednią ma być zapowiedzianem.

Wykaz zebranych ofiar i subskrybowanych datków dla wdzięcznej pamięci w kurendzie uwidocznionym będzie.

Dodajemy w końcu że restauracya ta prowadzoną będzie wegług pewnego naprzód obmyślanego planu, pod kierunkiem profesora politechniki Lwowskiej p. Juliana Zacharjewicza.

Oby Pan Bóg, w którem położyliśmy nadzieję wszelką, pobłogosławić raczył naszym zamiarom, ku chwale JEGO, ku ozdobie matki tej dyecezyi Naszej powziętym!

Łaska Pana naszego Jezusa Chrystusa, i miłość Boża, i społeczność Ducha Śgo niech będzie z Wami wszystkimi i owieczkami Waszymi. Amen.

Dan w Tarnowie, dnia 11. Stycznia 1889.

Wykaz sprawionych rzeczy w kościele katedralnym w Tarnowie,

w czasie od 1. Stycznia 1886 do końca roku 1888.

Sprawiono 3 ornaty czarne za 210 złr. — 2 krucyfiksy drewniane za 65 złr. — Szafę do biblioteki katedr. za 10 złr. 74 ct. — Najprzew. X. Biskup sprawił: lampę do Babieńca katedr. za 14 złr. — Lampę do kaplicy Św. Benedykta za 40 złr. — Figurę Serca Pana Jėzusa za 45 złr. — Szopkę do wystawienia w czasie świąt Bożego Narodzenia za 100 złr. — Trzy duże dywany za 180 złr. — Drzwi ochronne w babieńcu katedr. za 236 złr. — Ornat biały za 50 złr. — Nowy krucyfiks na ołtarz Wielki za 20 złr. — Obraz M. B. Ostrobramskiej, i relikwiarz bronzowy na ołtarz Wielki do babieńca katedr.

Ze składek pobożnych stanął w kaplicy Św. Benedykta nowy ołtarz kamienny za cenę ugodzoną 3300 złr. Sprawiono dwie nowe alby za 31 złr.— Odlano wielki dzwon na wieży katedralnej, do czego się przyczynił X. prałat Józef Leśny datkiem 1577 złr. — Wymalowano kaplicę Św. Benedykta za 900 złr. (ze składek).— Dano posadzkę kamienną w tejże kaplicy za 723 złr. (ze składek). — Cztery nowe taburetki około tronu biskupiego sprawił i krzesło biskupie na tronie odnowił własnym kosztem X. Scholastyk Stanisław Wałczyński za 85 zł. 50 ct.— Cztery inne nowe taburetki dla celebransa i assysty sprawiono z kasy kościelnej za 75 złr. — Tron Biskupi obito nową materyą czerwoną (na post wielki fioletową) za 137 złr. — Zasłony fioletowe na wszystkie ołtarze kościoła katedralnego sprawili XX. kanonicy za 41 złr. 67 ct. — 2 witraże do kaplicy Św. Benedykta sprawił Wny Otto Foerster, kupiec i obywatel Tarnowski za 260 złr. — Wymalowano babieniec katedralny i naprawiono posadzkę (z legatu 100 złr. ś. p. Tekli Wróblewskiej). — Sprawiono nowe blaszane ścieki od okien katedr. za 105 złr. 60 ct. — X. prałat Józef Leśny, sprawił figurę majową N. M. P. do katedry za 200 złr., a do kościółka N. M. P. na Burku organy nowe za 500 złr. — Bractwo Różańcowe sprawiło nowy sztandar za 140 złr. i nowy obraz Obraz N. M. P. Różańcowej za 100 złr. — W końcu sprawione figurę N. M. P. do obnoszenia w czasie procesyj za 160 złr.

Zrestaurowano: Krucyfiks drewniany za 2 złr. — Antependyum srebrne przed wielkim ołtarzem za 970 złr. — Sześć srebrnych lichtarzy za 36 złr. — Srebrną lampę przed wielki ołtarz za 8 złr., i stalle kanonickie pod chórem organowym za 300 złr. (restauracye te dokonane za pieniądze z fundacyi ś. p. Konst. Zahorskiego). — Naprawiono 4 ornaty, 9 dalmatyk i 12 kap za 88 złr. (ze składek po kościele); dwa srebrne trybularze za 27 złr. 87 ct. — Naprawiono posadzkę w Presbyterium, drzwi do zakrystyi, kratę żelazną w kaplicy Św. Benedykta; oprawiono mszały i rytuały za 69 złr. 50 ct. (ze składek) i zrestaurowano trybularz cynkowy za 21 złr.

Razem wydano: 10.807 złr. 21 ct. w. a.

Wykaz rzeczy sprawionych do kościoła parafialnego w Ptaszkowy
od 15 października 1878 do 18 maja 1888 roku.

Antependyum przed wielki ołtarz ze składek za 35 złr.— Ornat biały jedwabny sprawił miejscowy Expozyt ks. Tomasz Kosek za 38 złr. — Ornat czarny sprawił ks. Expozyt ża 32 złr. — Krzyżyk do ręki (pacyfikał) kupił Adam Michalik za 4 złr. — 2 pary ampułek krzyształowych. sprawił ks. Expozyt za 1 złr. 40 ct. — Lampę na wieczne światło przed Przen. Sakram. sprawił ks. Expoz. za 3 złr. 60 ct. — Koronek

do komży i obrusów, kupił ks. Expozyt za 5 złr. — Krzyż wielki sprawiony staraniem Adama Michalika za cechowe pieniądze za 26 złr. — Cztery ręczniki kościelne sprawił ks. Expozyt za 1 złr. 20 ct. — Stułę do chrztu fioletową i białą sprawił ks. Expozyt za 6 złr. — Pulpit składany pod mszał, dar Jana Ptaszkowskiego od Leśnych za 3 złr. — Skrzyneczka z zamkiem dar Jana Ptaszkowskiego od Leśnych za 1 złr. 50 ct. — Sukienka na puszkę, dar Imci ks. Kaspra Kiełbińskiego za 10 złr. — Sukienka na puszkę i kapsula dar Emilii Podoskiej zakonnicy z Krakowa za 10 złr. — Zamek do przednich drzwi kościelnych, sprawiła gmina za 2 złr. — 2 lichtarze mosiężne za cechowe pieniądze za 4 złr. — 4 dziewczęta sprawiły obrazy Serca P. Jezusa i Serca Matki Boskiej (feretrony) za 16 złr. — Jan Nowotny, darował do kościoła obraz N. M. P. (Einsiedeln) wartości 8 złr. — Jan Janus z Sadu, darował 2 obrazy: Pana Jezusa i Matki Boskiej, wartości 5 złr. — Wystawiono nową kostnicę na cmentarzu kosztem parafian 30 złr. — Podwyższono wieżę na kościele, kosztem parafian 450 złr. — Wystawiono nowy budynek mieszkalny dla ks. Expozyta, kosztem parafian za 4200 złr. — Naprawiono 15 ornatów, 2 kapy, 16 stuł, 9 manipularzy. — W ogóle wydano 5029 złr. 44 ct.

W szczególności:

Na podwyższenie wieży ofiarowali:

a) Cech kościelny 100 złr.
b) Wny ks. Tomasz Kosek 100 złr.
c) Kasa gminna 200 złr.
d) Hilary Podoski na farbę 50 złr.

Nowy budynek mieszkalny dla Expozyta postawiono bez konkurencyi z następujących ofiar w gotówce i materyałach:

a) Kasa pożyczkowa gminna 800 złr.
b) Hilary Podoski, właściciel Ptaszkowy 400 złr.
c) Wny ks. Tomasz Kosek gotówką i materyałem 500 złr.
d) Fundusz kościelny po 10 ct. od osoby zatrzymany na pożyczkach 250 złr.
e) Kasa gminna z swojego budżetu rocznie po 200 złr. przez 3 lata 600 złr.
f) Wny ks. Kosek Expozyt z czynszu pobranego z nowego mieszkania 200 złr.
g) Gmina robocizną i zwózką 1450 złr.

LIBRI PROHIBITI

DECRETUM

Feria VI die 14 Decembris 1888.

Sacra Congregatio Eminentissimorum ac Reverendissimorum Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium a ***Sanctissimo Domino Nostro Leone Papa XIII*** *Sanctaque Sede Apostolica Indici liborum pravae doctrinae, eorumdemque proscriptioni, expurgationi, ac*

permissioni in universa christiana Republica praepositorum et delegatorum, habita in Palatio Apostolico Vaticano die 14 Decembris 1888 damnavit et damnat, proscripsit proscribitque, vel alias damnata atque proscipta in Indicem librorum prohibitorum referri mandavit et mandat quae sequuntur Opera:

Trattato di diritto internazionale di Augusto Pierantoni, professore ordinario della R. Universita di Roma. Vol. I. Prolegomeni. Storia del l' antichita al 1400. Roma, Forzani e C., tipografi del Senato, 1881.

Juan Montalvo. El Espectador. Tomo tercero, 15 de Marzo de 1888. Paris, libreria Franco-Hispano-Americana. J. Y. Ferrer, 1888.

La question sociale — Et les Partis politiques — Solutions scientifiques — Collectivisme et Progressisme, par Er. Horion, docteur en sciences, medicine, chirurgie etc., docteur special en sciences chirurgicales. — *Decr. S. Off. Fer. IV die 12 Septembris 1888.*

L'Abbé Roca, chanoine honoraire, ancien éléve de l'École des hautes études des Carmes. — Le Christ, le Pape et la Democratie. Paris, Garnier Fréres éditeurs, 1884. *Decr. S. Off. Fer. IV die 19 Septembris 1888.*

— La crise fatale et le salut de l'Europe. — Étude critique sur les missions de Saint-Jves, Paris, etc. 1885. *Eod. Decr.*

— La fin de l' ancien monde, les nouveaux cieux et la nouvelle terre. Paris, Jule Levy libraire éditeur, 1886. *Eod. Decr.*

Itaque nemo cujuscumque gradus et conditionis praedicta Opera damnata atque proscripta, quocumque loco, et quocumque idiomate, aut in posterum edere, aut edita legere vel retinere audeat, sed locorum Ordinariis, aut haereticae pravitatis Inquisitoribus ea tradere teneatur sub poenis in Indice librorum vetitorum indictis.

Quibus ***Sanctissimo Domino Nostro Leoni Papae XIII*** *per me infrascriptum S. I. C. a Secretis relatis,* ***Sanctitas Sua*** *Decretum probavit, et promulgari praecepit. In quorum fidem etc.*

Datum Romae die 17 Decembris 1888.

PLACIDUS MARIA Card. SCHIAFFINO Praef.

Fr. HIERONYMUS PIUS SACCHERI Ord. Praed.
S. Ind. Congreg. a. Secretis.

Loco † Sigilli

Die 20 Decembris 1888 ego infrascriptus Mag. Cursorum testor supradictum Decretum affixum et publicatum fuisse in Urbe.

Vincentius Benaglia Mag. Curs.

Mutationes inter Venerabilem Clerum:

R. *Iacobus Chalcarz*, hucusque Cooperator in Trzciana, ab officiis Cooperatoriis eliberatus et a ***Sacris suspensus*** et ideo nullibi ad celebrandam SS. Missam, neque ad ullas functiones sacras admittendus.

Rmus ac Clmus *Dr. Iosephus Bąba*, nominatus Director dioecesanus Societatis Sacerdotum precum mutuarum, pro impetranda gratia felicis mortis.

A. R. et Clmi Domini: *Stanislaus Dutkiewicz*, Professor ordin. Studii biblici N. F. *Iosephus Buczyński*, Professor ordin. Historiae eccl. et *Dr. Stanislaus Ioannes Dutkiewicz*, Pater Spirit. in Seminario dioec. ***decorati Expositorio canonicali.***

R. *Casimirus Łazarski*, constitutus administrator Spiritualium in Gwoździec.

R. *Franciscus Sikorski*, e Cerekiew translatus ad Trzciana.

R. *Mathaeus Skopiński*, e Kamienica ad Poręba radlna translatus.

R. *Franciscus Rączka*, transl. e Poręba radlna ad Kamienica.

R. *Adalbertus Janik*, e Padew translatus ad Nockowa.

R. *Adalbertus Guzik*, e Nockowa translatus ad Padew.

E Consistorio Episcopali.

Tarnoviae, die 19. Ianuarii 1889.

IGNATIUS
Eppus.

Stanislaus Walczyński
Scholasticus Cancellarius.

W drukarni Józefa Styrny w Tarnowie, 1889. Nakładem Kleru Dyecezalnego.